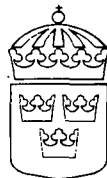

Finansutskottets betänkande

1989/90:FiU22

Statistikfrågor (prop. 1989/90:100 bil. 15)

1989/90
FiU22

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet anslagen till statistiska centralbyrån och till folk- och bostadsräkningar. Utskottet tillstyrker anslagen i propositionen.

I betänkandet behandlas 22 motioner om bl.a. företagens uppgiftslämnande, om krav på tioåriga intervall i folk- och bostadsräkningarna och om en utvidgad statistikproduktion inom en mängd områden. Samtliga motioner avstyrks.

Utskottet behandlar även motioner i vilka föreslås att nationalräkenskaperna skall kompletteras med räkenskaper över miljö- och naturresurser. Motionerna avstyrks med motiveringen att regeringen redan påbörjat detta arbete. Under våren kommer en utredning om en komplettering av nationalräkenskaperna med miljö- och naturresursräkenskaper att tillsättas.

Följande reservationer har avlämnats:

- Gröna nationalräkenskaper och ett nytt tillväxtbegrepp (c, vpk, mp)
- Konsumentprisindex (c, vpk, mp)
- Regional välfärdsstatistik (vpk, mp)
- Det obetalda arbetet i nationalräkenskaperna (mp och Gunilla André, c)
- Jämställdhetsstatistik (mp)
- Statistik över kooperativ verksamhet (c, vpk, mp)
- Företagens uppgiftslämnande (m, fp, c), (mp)
- Statistiska centralbyråns förvaltningsanslag (m), (fp, mp)
- Intervall för framtida folk- och bostadsräkningar (m, fp, mp)

Inledning

I betänkandet behandlar utskottet

dels proposition 1989/90:100 bilaga 15 Civildepartementet, i vad avser Litt. C Personalpolitik, statistik m.m. i vad avser punkterna C 2, C 3 och C 17,

dels de under allmänna motionstiden väckta motionerna 1989/90:Fi212 yrkande 12, 1989/90:Fi213 yrkande 4, 1989/90:Fi401, 1989/90:Fi402, 1989/90:Fi403, 1989/90:Fi404, 1989/90:Fi405 yrkande 1, 1989/90:Fi406, 1989/90:Fi407, 1989/90:Fi411 yrkandena 1—4, 1989/90:Fi413, 1989/90:Fi414 yrkandena 1—2, 1989/90:Fi415, 1989/90:Fi417, 1989/90:Fi418, 1989/90:Fi419, 1989/90:Fi420, 1989/90:Fi507, 1989/90:Fi520 yrkande 1, 1989/90:Fi704 yrkande 2, 1989/90:Fi707 och 1989/90:Fi726 yrkande 1.

TRETTONDE HUVUDTITELN

Propositionen

Regeringen föreslår i proposition 1989/90:100 bilaga 15 (civildepartementet)

dels under punkt C 2 (s. 33—43)

att riksdagen till Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 371 238 000 kr.,

dels under punkt C 3 (s. 43—44)

att riksdagen till Statistiska centralbyrån: Uppdragsverksamhet för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

dels under punkt C 17 (s. 59)

att riksdagen till Folk- och bostadsräkningar för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 61 159 000 kr.

Motionerna

Gröna nationalräkenskaper och ett nytt tillväxtbegrepp

1989/90:Fi212 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

12. att riksdagen hos regeringen begär förslag till ett socialt och ekologiskt inriktat "BNP"-mått enligt vad i motionen anförts.

1989/90:Fi213 av Olof Johansson m.fl. (c) vari yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om gröna nationalräkenskaper.

1989/90:Fi401 av Gunnar Björk m.fl. (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om mått på välståndsutvecklingen som tar hänsyn till naturresurser och förändringar i miljön.

1989/90:Fi411 av Kent Lundgren och Krister Skånberg (mp) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att tillväxt skall redovisas i reella tal av ett framräknat basvärde av BNP med omgående verkan,

2. att riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning vars första uppgift skall vara att ta fram förslag till beräkning av NNP enligt motionens anda,

3. att riksdagen begär att regeringen tillsätter en utredning med uppgift att ta fram "gröna räkenskaper" i form av en samhällelig balansräkning,

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att via internationella förhandlingar sprida de framtagna beräkningsmetoderna.

1989/90:Fi414 av Carl Frick m.fl. (mp) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär att en parlamentarisk utredning tillsätts för att ta fram ett nytt tillväxtbegrepp,

2. att riksdagen hos regeringen begär att direktiven innehåller att delrapporter publiceras så att en kontinuerlig debatt kan föras såväl inom som utom utredningen.

1989/90:Fi726 av Olof Johansson m.fl. (c) vari — med hänvisning till vad som anförts i motion 1989/90:Jo822 — yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om gröna nationalräkenskaper.

Konsumentprisindex

1989/90:Fi418 av Martin Olsson och Kersti Johansson (c) vari — med hänvisning till vad som anförts i motion 1989/90:So312 — yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om ett konsumentprisindex rensat från tobakspriserna.

1989/90:Fi419 av Evert Svensson (s) vari — med hänvisning till vad som anförts i motion 1989/90:Sk692 — yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att inleda överläggningar med berörda parter för att skapa ett nytt prisindexsystem där inte alkoholpriser ingår.

1989/90:Fi420 av Elisabeth Fleetwood m.fl. (m, s, fp, c, vpk, mp) vari — med hänvisning till vad som anförts i motion 1989/90:So538 — yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om exkludering av tobakspriser i prisindex.

1989/90:Fi507 av Claes Roxbergh m.fl. (mp) vari — med hänvisning till vad som anförts i motion 1989/90:So434 — yrkas att riksdagen ger regeringen i uppdrag att utarbeta direktiv för att tobak inte skall vara inkluderat i prisindex för att inte prishöjningen skall vara inflationsdrivande.

1989/90:Fi707 av Eva Goës och Ragnhild Pohanka (mp) vari — med hänvisning till vad som anförts i motion 1989/90:So219 — yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att alkohol inte skall vara inkluderad i prisindex.

1989/90:Fi415 av Bo Holmberg m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om lokal och regional välfärdsstatistik.

Det obetalda arbetet i nationalräkenskaperna

1989/90:Fi417 av Gunilla André (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att värdet av det obetalda arbetet tas med i nationalräkenskaperna.

Jämställdhetsstatistik

1989/90:Fi402 av Ulla Pettersson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av att vid prioritering av SCB:s verksamhet beakta statistik rörande jämställdheten inom näringslivet.

Statistik över kooperativ verksamhet

1989/90:Fi407 av Nils T Svensson m.fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av åtgärder för att utveckla statistik över kooperativ verksamhet.

Företagens uppgiftslämnande

1989/90:Fi404 av Kjell Johansson m.fl. (fp, m, c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående en precisering i lagar och förordningar av de uppgifter myndigheter har rätt att samla in.

1989/90:Fi406 av Bengt Westerberg m.fl. (fp) vari — med hänvisning till vad som anförts i motion 1989/90:N223 — yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om återinförande av en delegation för att begränsa krångel och byråkrati.

1989/90:Fi520 av Anders Björck m.fl. (m) vari — med hänvisning till vad som anförts i motion 1989/90:K434 — yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär tillsättande av en delegation i syfte att föreslå minskningar av uppgiftslämnandet i enlighet med vad i motionen anförts.

1989/90:Fi704 av Carl Bildt m.fl. (m) vari — med hänvisning till vad som anförts i motion 1989/90:Sk320 — yrkas

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående myndigheters krav på uppgiftslämnande från företag.

1989/90:Fi403 av Lars Tobisson m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen under anslaget C 2. Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser för budgetåret 1990/91 anslår 368 534 000 kr.

1989/90:Fi413 av Daniel Tarschys (fp) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär att statistiska centralbyrån ges i uppdrag att inom ramen för sitt anslag genomföra en partisymptatiundersökning även under februari 1991.

Folk- och bostadsräkningar (FoB)

1989/90:Fi405 av Birgit Friggebo m.fl. (fp) vari — med hänvisning till vad som anförts i motion 1989/90:K410 — yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om tioåriga, enkätbaserade folk- och bostadsräkningar.

Utskottet

Inriktningen av statistiska centralbyråns (SCB) verksamhet

I propositionen föreslås att den av SCB föreslagna inriktningen i enlighet med huvudförslaget i SCB:s anslagsframställning läggs till grund för en treårig budgettram. Inom ramen för detta förslag har SCB gjort vissa neddragningar men även utbyggnader och förbättringar av statistiken. Därutöver föreslås i propositionen att medel ställs till förfogande för särskilt prioriterade områden som rör

- ekonomi, bl.a. innebärande en förbättring av nationalräkenskaperna,
- fördelningspolitik, bl.a. innebärande en förbättring av statistiken och en utveckling av en modell för att analysera skattereformernas fördelningseffekter,
- miljöområdet, bl.a. medelsförstärkning för framtagning av statistik över avfall, utsläpp och naturresurser,
- EG-integration, bl.a. innebärande en EG-anpassning av den svenska transportstatistiken.

Dessa reformkrav finansieras främst genom att det rationaliseringskrav (5 %) som enligt huvudförslaget ålagts SCB för den kommande treårsperioden minskas till 0,5 % per år.

För att åstadkomma en bättre anpassning av statistiken till nya statistikbehov är det enligt föredraganden nödvändigt att vidareutveckla SCB:s beslutsmodell i riktning mot ökat användaransvar och bättre samordning av tvärsektoriella statistikbehov. Modellen måste kunna ge bättre möjlighet till omprioriteringar mellan delprogrammen. Den bör också kunna överväga strukturella förändringar av statistikproduktionen. Civilministern avser därför att återkomma till regeringen med

förslag om en utredning med uppdrag att vidareutveckla beslutsmodellen i denna riktning. Samtidigt bör även vissa styr- och finansieringsfrågor ses över, bl.a. avvägning mellan anslag och uppdrag, redovisningsfrågor samt principer för avgiftssättning, m.m.

I det följande behandlas 17 motioner i vilka framläggs förslag till utvidgningar eller förbättringar av nuvarande statistikproduktion. Där- efter behandlas fem motioner där åtgärder föreslås för att begränsa uppgiftslämnandet.

Utskottet tolkar de krav på en utvidgning av statistikproduktionen, som förs fram i här aktuella motioner, så att motionärerna vill att den begärda statistiken skall finansieras över SCB:s anslag C 2. Allmänt kan sägas att det med några få undantag inte föreligger några svår lösbara statistiska eller tekniska hinder att ta fram den i motionerna efterfrågade statistiken. Det finns därför möjligheter för organisationer eller företag att om så önskas från SCB mot ersättning beställa dessa uppgifter.

Gröna nationalräkenskaper och ett nytt tillväxtbegrepp

I *motionerna Fi212* av Lars Werner m.fl. (vpk), *Fi213* och *Fi726* av Olof Johansson m.fl. (c), *Fi401* av Gunnar Björk m.fl. (c), *Fi411* av Kent Lundgren och Krister Skånberg (båda mp) och *Fi414* av Carl Frick m.fl. (mp) krävs att regeringen tar initiativ till att arbetet med att upprätta nationalräkenskaper som inkluderar miljö- och naturresurser utan dröjsmål påbörjas. Vidare föreslås i motionerna att ett med utgångspunkt i dessa gröna nationalräkenskaper nytt ekologiskt inriktat BNP-mått eller tillväxtbegrepp införs i statistiken som ersättning för eller som komplement till de traditionella nationalräkenskapernas BNP-begrepp.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är väsentligt att kunna följa hur de samlade resurserna i ekonomi inkl. miljö- och naturresurser utvecklas. Naturresursernas värde ligger bl.a. i deras möjligheter att i framtiden generera inkomster. De i dag gällande nationalräkenskaperna inkluderar inte miljö- och naturresurser. Det innebär att dessa tillgångar inte behandlas som produktiva tillgångar, vilket i sin tur innebär risker för att miljöaspekterna inte beaktas i tillräcklig utsträckning.

Möjligheterna och svårigheterna att komplettera de nuvarande nationalräkenskaperna med miljö- och naturresursräkenskaperna belystes ingående vid en offentlig utfrågning som utskottet anordnade den 30 januari i år. Till denna utfrågning hade utskottet inbjudit ekonomer och miljöexperter som i sitt arbete varit sysselsatta med hithörande problem.

I anslutning till utfrågningen aviserades att regeringen avser att tillsätta en utredning som skall överväga möjligheterna att komplettera de nuvarande nationalräkenskaperna med miljö- och naturresursräkenskaper. Syftet med att upprätta dessa räkenskaper skall bl.a. vara att

registrera förändringar i naturen i fysiska termer men också att försöka värdera dessa förändringar i ekonomiska termer. Avsikten är att utredningen skall redovisa resultatet av sitt arbete våren 1991.

Utskottet vill i detta sammanhang göra den kommentaren att erfarenheterna i de länder där resursräkenskaper upprättats inte är odelat positiva. Svårigheterna att redovisa miljö- och naturräkenskaperna i monetära termer är betydande. Ett ekologiskt korrigerat BNP-mått kan vara av stor vikt när det gäller att fästa uppmärksamheten på de växande miljöproblemen men det är inte självklart att ett utvidgat nationalräkenskapssystem på kort sikt förbättrar underlaget för beslutsfattandet i miljöfrågor. Sverige har i dag en väl utvecklad miljöstatistik i förhållande till de flesta andra länder. För att kunna förbättra och införa nya styrinstrument i miljöpolitiken måste emellertid denna statistik vidareutvecklas. Utskottet förutsätter därför att de resurser som krävs för att upprätta ett nationalräkenskapssystem som inkluderar miljö- och naturresurser inte inkräktar på de resurser som är avsedda för att producera övrig miljöstatistik.

Enligt utskottets uppfattning innebär den av regeringen aviserade utredningen om komplettering av det gällande nationalräkenskapssystemet att här aktuella motioner till stor del är tillgodosedda. Utskottet avstyrker därför motionerna Fi212 yrkande 12, Fi213 yrkande 4, Fi401, Fi411, Fi414 och Fi726 yrkande 1.

Konsumentprisindex

I fem motioner tar man upp frågan om konsumentprisindex (KPI) konstruktion. I *motionerna Fi418* av Martin Olsson och Kersti Johansson (båda c), *Fi420* av Elisabeth Fleetwood m.fl. (m, s, fp, c, vpk, mp) och *Fi507* av Claes Roxbergh m.fl. (mp) föreslås att ett särskilt KPI, som renats från tobaksprisernas utveckling, redovisas.

I *motionerna Fi419* av Evert Svensson (s) och *Fi707* av Eva Goës och Ragnhild Pohanka (båda mp) anförs att man bör överväga att exkludera alkoholvaror från underlaget för KPI.

Finansutskottet har tidigare, hösten 1983, våren 1988 och våren 1989, behandlat motioner med liknande innehåll som i här berörda motioner. Utskottet framhöll i sitt betänkande FiU 1983/84:4 att det redan finns ett index (nettoprisindex) som inte påverkas av förändringar i alkoholbeskattningen.

Utskottet vill i övrigt göra den kommentaren att sammansättningen av KPI måste styras av vad de svenska hushållen faktiskt konsumerar och av vad SCB:s nationalräkenskaper definierar som konsumtion. Den exakta sammansättningen av vilka varor som skall ingå i indexen omprövas löpande av den s.k. indexnämnden. Kraven på att kunna göra jämförelser av prisutvecklingen mellan olika länder innebär emellertid att nämnden i sitt översynsarbete följer den internationella överenskommelse som ger en övergripande definition av KPI (ILO-Recommendation No. 170).

Utskottet avstyrker med det anförda här aktuella motioner.

I *motion Fi415* av Bo Holmberg m.fl. (s) anförs att SCB behöver signaler och resurser för att utveckla en lokal och regional välfärdsstatistik. Detta bör ske i samarbete mellan stat, landsting och kommun. Motionärerna föreslår att regeringen tillsätter en utredning med uppdrag att belysa behovet av lokal och regional välfärdsstatistik.

Utskottet vill med anledning av motion Fi415 anföra följande.

SCB har genom de årliga undersökningarna av levnadsförhållandena (ULF) ett instrument för regionala välfärdsanalyser. Dessa riksuppsökningar är emellertid inte i första hand avsedda för redovisning på lokal nivå. Materialet tillåter för närvarande en redovisning av storstadsregionerna, de större residensstäderna och flertalet av de större länen. En redovisning som omfattar även de mindre länen kräver en utökning av urvalen i ULF. Kostnaden för en sådan större undersökning uppgår till ca 0,65 milj. kr./år.

SCB har också på uppdragsbasis genomfört en levnadsnivåundersökning i Västerviks kommun.

Det kan i detta sammanhang även nämnas att diskussioner pågår om att tillfälligt ersätta SCB:s undersökning om levnadsförhållanden med en levnadsnivåundersökning för att bl.a. få ett bättre underlag för social och ekonomisk forskning och därigenom bättre kunna utvärdera skattereformen.

Att, som motionärerna föreslår, nu tillsätta en utredning skulle inte tjäna något syfte. Utskottet avstyrker med det anförda motion Fi415.

Det obetalda arbetet i nationalräkenskaperna

I *motion Fi417* av Gunilla André (c) anförs att det är hög tid att mäta och värdera det obetalda arbetet. I motionen understryks att SCB:s pågående tidsanvändningsstudie ges tillräckliga resurser så underlagsmaterialet för vidarebearbetning kan hålla hög kvalitet. Motionären föreslår att när tidsanvändningsstudien är avslutad bör arbetet med att sätta värde på det obetalda arbetet omedelbart börja. Därefter kan det obetalda arbetet tas med i nationalräkenskaperna.

Utskottet delar den uppfattning som framförs i motionen att det obetalda arbetet, som i stor utsträckning utförs av kvinnor, måste göras synligt. Tidsanvändningsstudier är, som också framhålls i SCB:s program för jämställdhetsstatistik, ett nödvändigt underlag för att bl.a. analysera fördelningen av betalt och obetalt arbete mellan kvinnor och män och för att studera den ekonomiska betydelsen av arbetet i hemmet. Genom att mäta omfattningen av det obetalda arbetet blir det också möjligt att studera förskjutningar mellan den formella och informella ekonomin. I motsats till motionären anser emellertid utskottet att den primära användningen av tidsanvändningsstudier är att analysera här angivna frågeställningar. En utvidgad redovisning i enlighet med vad som förordas i motionen blir på grund av svårigheterna att värdera det obetalda arbetet i kronor mycket svårtolkad.

Som utskottet ser det är det angeläget att SCB ges möjligheter att genomföra en intermitterande tidsanvändningsundersökning. Utskottet ut-

går ifrån att SCB mot bakgrund av erfarenheterna från den pågående tidsanvändningsundersökningen kommer att undersöka möjligheterna att till en rimlig kostnad genomföra intermittenta undersökningar. Det kan nämnas att den nu pågående undersökningen, som är mycket resurskrävande, har en beräknad kostnad på mer än 5 milj. kr.

Utskottet avstyrker med det anförda motion Fi417.

Jämställdhetsstatistik

I *motion Fi402* av Ulla Pettersson m.fl. (s) framhålls att de krav på konkreta jämställdhetsfrämjande insatser som ställs på den offentliga sektorn också måste ställas på det privata näringslivet bl.a. för att undvika ytterligare tendenser till separata arbetsmarknader för män och kvinnor. En förutsättning för detta är att vederhäftig statistik om jämställdheten inom näringslivet finns att tillgå. Vid prioritering av SCB:s verksamhet bör, menar motionären, hänsyn tas till detta.

I propositionen framhålls att den ökade medvetenheten i samhället om jämställdhetsfrågorna ställer stora krav på statistik inom detta område. SCB har under innevarande budgetår avsatt 1 milj. kr. för att belysa utvecklingen av jämställdheten mellan kvinnor och män. Inom ramen för kommande budgetårs anslag föreslås i propositionen att 0,3 milj. kr. omprioriteras från delprogrammet "gemensamma frågor" till jämställdhetsstatistiken. Utskottet delar föredragandens uppfattning att detta statistikområde bör förstärkas.

Den i propositionen föreslagna omprioriteringen är bl.a. motiverad av att ge SCB ökade möjligheter att påbörja uppbyggandet av den statistik som motionärerna efterfrågar.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion Fi402.

Statistik över kooperativ verksamhet

I *motion Fi407* av Nils T Svensson m.fl. (s) framhålls att behovet av en väl utvecklad kooperativ statistik har understrukits genom de senaste årens kooperativa lösningar inom en rad olika samhällsområden. Enligt motionärerna föreligger det ett behov av en systematiskt uppbyggd faktasammanställning över kooperativ verksamhet, gärna i form av en årligen utkommande kooperativ statistiksamling.

Utskottet behandlade våren 1989 en motion med delvis motsvarande innehåll. Utskottet konstaterade därvid att SCB t.o.m. år 1967 redovisade omsättningsstatistik för detaljhandeln fördelad på bl.a. konsumentkooperativ handel. Därefter redovisas omsättningsstatistiken enligt en ny internationellt anpassad branschkod. I den årliga företagsstatistiken redovisas i ett särskilt appendix företag med minst 50 anställda efter ägarkategori, bl.a. konsumentkooperativa företag och producentkooperativa företag fördelade branschvis. Fram t.o.m. år 1967 redovisades vidare viss statistik rörande Kooperationen i en särskild publikation som finansierades bl.a. av Kooperativa förbundet. Publikationen lades ned när förbundet upphörde med sitt stöd.

De krav på statistiken som ställs i motionen innebär bl.a. att näringslivet skall kunna beskrivas och uppdelas efter ägarkategori. För

närvarande kan detta ske för företag med minst 20 anställda med hänsyn till befintlig urvalstorlek. Denna storleksavgränsning medför emellertid att nya intressanta kooperativa aktiviteter som nämns i motionerna — t.ex. föräldrakooperativa daghem och löntagarägda företag — inte kan belysas. För att avhjälpa denna brist behöver dels nya register byggas upp, dels statistikinsamling genomföras för aktuella kategorier av företag. Kostnaden för att i statistiken kunna redovisa företag med mindre än 20 anställda enligt vad som ovan anförts kan beräknas till 0,2 milj. kr. per år.

Kostnaderna för att årligen redovisa kooperativ statistik som efterfrågas i motionen är betydande. Med en grov uppskattning skulle exempelvis kostnaderna för ett återupptagande av den kooperativa statistiken som redovisades fram till år 1968 uppgå till ca 1 milj. kr.

Med det anförda avstyrks motion Fi407.

Företagens uppgiftslämnande

I *motionerna Fi406* (fp) och *Fi704* (m) yrkande 2 krävs att företagens uppgiftslämnande begränsas. I detta sammanhang uppmärksammas särskilt småföretagens problem.

I *motion Fi404* av Kjell Johansson m.fl. (fp, m, c) framhålls att den bästa möjligheten att skydda företagen mot en ökad myndighetsiver att samla in uppgifter är att det i en lag eller i en förordning som ger myndigheter rätt att samla in uppgifter specificeras vilka uppgifter som får resp. inte får hämtas in.

I *motion Fi520* av Anders Björck m.fl. (m) föreslås att en delegation tillsätts med syfte att föreslå minskningar av uppgiftslämnandet.

Utskottet behandlade våren 1989 motioner med likartat innehåll (1988/89:FiU22). Utskottet konstaterade då att det måste vara en självklar utgångspunkt för myndigheternas uppgiftsinhämtning att undvika att onödiga uppgifter samlas in. Vidare erinrades om att regeringen har utfärdat en förordning om statliga myndigheters inhämtande av uppgifter från näringsidkare och kommuner (SFS 1982:688). Enligt denna skall de uppgifter som skall lämnas vara utvalda och definierade, så att uppgiftslämnandet begränsas till den information som behövs med hänsyn till ändamålet, och uppgiftslämnandet underlättas så långt möjligt. Myndigheten har också skyldighet att samråda med organisation eller annan, som kan anses företräda uppgiftslämnarna. I detta sammanhang kan också nämnas att det i SCB:s delprogram Civildepartementet ingår att kontinuerligt se över företagens uppgiftslämnande.

Utskottet vill också framhålla att civilministern i februari 1988 tillkallade en särskild utredare med uppgift att från formella utgångspunkter se över föreskrifterna på det statliga statistikområdet och utarbeta förslag till ett förenklat regelsystem för produktionen av statistik. Härvid kommer också uppgiftslämnarfrågorna att ingående behandlas. Utredningen kommer att presentera sina förslag våren 1990.

Utskottet anser, i likhet med den bedömning som gjordes våren 1989, att det inte finns anledning att vidta några särskilda åtgärder till följd av det som anförs i motionerna Fi404, Fi406, Fi520 yrkande 1 och Fi704 yrkande 2. Motionerna avstyrks därför.

SCB:s partisympatiundersökningar

I *motion Fi403* av Lars Tobisson m.fl. (m) föreslås att SCB:s partisympatiundersökningar läggs ned. Enligt motionärerna genomför fristående institut motsvarande undersökningar som fyller de krav som kan ställas på nödvändig information om opinionsbildningen i landet och det utan att belasta statsbudgeten.

I *motion Fi413* av Daniel Tarschys (fp) framhålls att SCB:s partisympatiundersökningar står i en klass för sig bland opinionsmätningar. Motionären anser att det är värdefullt om SCB kan genomföra en extra undersökning i februari under valåret 1991. Undersökningen bör kunna finansieras genom omprioriteringar inom SCB:s anslag.

Utskottet har våren 1986, våren 1987, våren 1988 och våren 1989 behandlat motioner med samma innehåll som i motion Fi403. Utskottet framhöll därvid följande. Partisympatiundersökningarna återupptogs av SCB under år 1985 på initiativ av utskottet (FiU 1983/84:35). Utskottet ansåg att det med hänsyn till mångfalden är värdefullt att dessa undersökningar genomförs. Det relativt sett stora urvalet gör det möjligt att med vissa begränsningar ange väljarsympatier även på regional nivå. Dessa undersökningar görs, till skillnad från andra opinionsundersökningar, med full insyn i materialet. Undersökningarna bör enligt utskottets mening genomföras enligt planerna. Riksdagen avtog på utskottets förslag motionerna. Utskottet ser ingen anledning att ändra sina tidigare ställningstaganden och avstyrker därför motion Fi403.

Utskottet delar den uppfattning som framförs i motion Fi413 att SCB:s opinionsmätningar är av mycket hög kvalitet. Utskottet anser emellertid inte att SCB nu bör föra över resurser från andra delprogram för att finansiera den sedvanliga partisympatiundersökningen som SCB brukar genomföra i februari under valår. Det kan nämnas att kostnaden för den i motion Fi413 begärda undersökningen uppgår till ca 750 000 kr. Utskottet avstyrker därför motion Fi413.

Medelstilldelningen (anslagen C 2 och C 3)

Utskottet har inget att erinra mot de tillägg till statistikprogrammen som föreslås i propositionen och tillstyrker därför de begärda medlen till SCB:s anslag rörande statistik, register och prognoser.

I propositionen föreslås att anslaget för uppdragsverksamheten förs upp i statsbudgeten med ett formellt belopp av 1 000 kr. Vidare föreslås att SCB:s rörliga kredit tas upp till oförändrat belopp om 15 milj. kr. Utskottet har inget att erinra mot dessa förslag.

I motsats till de i detta betänkande tidigare behandlade statistikområdena, som är knutna till olika delprogram inom SCB, finansieras folk- och bostadsräkningarna över ett särskilt anslag. I proposition 1988/89:91 redovisades den beräknade kostnaden i 1988 års prisnivå för FoB 90 till 180 milj. kr. fördelat på budgetåren 1989/90—1991/93. För budgetåret 1990/91 vill regeringen anvisa ett reservationsanslag (C 17) uppgående till något mer än 61 milj. kr.

I en *kommittémotion Fi405* (fp) föreslås att folk- och bostadsräkningar endast skall genomföras vart tionde år.

Regeringen tillsatte hösten 1989 en parlamentariskt sammansatt statistikkommission för FoB 90 (dir. 1989:57). Kommissionen skall bl.a. utreda förutsättningarna för att i framtiden övergå till tioårsintervall mellan räkningarna. I avvaktan på kommissionens förslag avstyrker utskottet motion Fi405 yrkande 1.

Regeringens förslag till medelsanvisning för budgetåret 1990/91 för folk- och bostadsräkningar biträds av utskottet.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *gröna nationalräkenskaper och ett nytt tillväxtbegrepp*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Fi212 yrkande 12, 1989/90:Fi213 yrkande 4, 1989/90:Fi401, 1989/90:Fi411, 1989/90:Fi414 och 1989/90:Fi726 yrkande 1,

res. 1 (c, vpk, mp)

2. beträffande *konsumenprisindex*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Fi418, 1989/90:Fi419, 1989/90:Fi420, 1989/90:Fi507 och 1989/90:Fi707,

res. 2 (c, vpk, mp)

3. beträffande *regional välfärdsstatistik*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Fi415,

res. 3 (vpk, mp)

4. beträffande *det obetalda arbetet i nationalräkenskaperna*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Fi417,

res. 4 (mp och Gunilla André, c)

5. beträffande *jämställdhetsstatistik*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Fi402,

res. 5 (mp)

6. beträffande *statistik över kooperativ verksamhet*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Fi407,

res. 6 (c, vpk, mp)

7. beträffande *företagens uppgiftslämnande*

att riksdagen avslår motionerna 1989/90:Fi404, 1989/90:Fi406, 1989/90:Fi520 yrkande 1 och 1989/90:Fi704 yrkande 2,

res. 7 (m, fp, c)

res. 8 (mp)

8. beträffande *statistiska centralbyråns förvaltningsanslag och SCB:s partisynpatiundersökningar*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 bilaga 15 punkt C 2 och med avslag på motionerna 1989/90:Fi403 och 1989/90:Fi413 till *Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser* för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 371 238 000 kr.,

res. 9 (m)

res. 10 (fp, mp)

res. 11 (vpk, mp) - villk. 6

9. beträffande *statistiska centralbyråns uppdragsverksamhet*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 bilaga 15 punkt C 3 till *Statistiska centralbyrån: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1990/91 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

10. beträffande *folk- och bostadsräkningar*

att riksdagen med bifall till proposition 1989/90:100 bilaga 15 punkt C 17 till *Folk- och bostadsräkningar* för budgetåret 1990/91 anvisar ett reservationsanslag på 61 159 000 kr.,

11. beträffande *intervall för framtida folk- och bostadsräkningar*

att riksdagen avslår motion 1989/90:Fi405 yrkande 1.

res. 12 (m, fp, mp)

Stockholm den 20 mars 1990

På finansutskottets vägnar

Anna-Greta Leijon

Närvarande: Anna-Greta Leijon (s), Anne Wibble (fp), Roland Sundgren (s), Lars Tobisson (m), Arne Andersson i Gamleby (s), Per Olof Håkansson (s), Lisbet Calner (s), Arne Kjörnsberg (s), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp), Ivar Franzén (c), Marianne Carlström (s), Sonia Karlsson (s), Ing-Britt Nygren (m), Gunilla André (c), Maggi Mikaelsson (vpk) och Claes Roxbergh (mp).

Reservationer

1. Gröna nationalräkenskaper och ett nytt tillväxtbegrepp (mom. 1)

Ivar Franzén (c), Gunilla André (c), Maggi Mikaelsson (vpk) och Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "I anslutning" och på s. 7 slutar med "yrkande 1" bort ha följande lydelse:

Världskommissionen för miljö och utveckling, under ledning av den dåvarande norska statsministern Gro Harlem Brundtland, lade 1987 fram en rapport, på svenska betitlad *Vår gemensamma framtid* (Prisma/Tiden 1988). Kommissionens arbete har betytt mycket för att på nytt sätta fart på debatten kring de globala miljö- och resurshushållningsfrågorna.

Kommissionen inför begreppet "En hållbar utveckling". Man definierar detta som "en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov" (s. 57). Målen för ekonomisk och social utveckling i alla länder måste definieras i termer av hållbarhet.

Kommissionen vill ändra tillväxtens kvalitet så att även kostnader för miljöförstöring och naturresursförbrukning ingår i tillväxtbegreppet. En förnyad tillväxt och förändring av tillväxtens kvalitet är, enligt kommissionen, en förutsättning för en hållbar ekonomisk utveckling. Kommissionen menar också att det inte är tillräckligt att man breddar det antal ekonomiska variabler som man tar hänsyn till. "Om förhållandena skall betraktas som hållbara krävs en syn på människors behov och välfärd som innefattar också sådana icke-ekonomiska värden som utbildning och hälsa, vilka värderas för sin egen skull på samma sätt som rent vatten, ren luft och skydd av naturens skönhet" (s. 68).

Utskottets uppfattning överensstämmer i stor utsträckning med kommissionens sådana den kommer till uttryck i rapporten. Slutsatsen blir att det krävs en förändrad syn på utveckling. Ett nej till ett ekologiskt känsligt projekt, t.ex. en motorväg, kan, utifrån synsättet "hållbar utveckling", vara ett tecken på framsteg och inte ett hinder för utvecklingen. Utvecklingen i Sverige måste stå i överensstämmelse med den globala situationen. Ekonomisk tillväxt är nödvändig i utvecklingsländerna. Människorna i utvecklingsländerna kan inte förvägras att sträva efter att komma ur sin fattigdom. Minskad fattigdom är ett stöd för en minskad miljöförstöring, en bromsning av den alltför snabba befolkningsutvecklingen etc. och därmed en hållbar utveckling. Utvecklingen i såväl i- som u-länder måste bedrivas i enlighet med hållbarhetskriteriet. Utskottet vill också betona att det inte enbart handlar om att i en global skala skapa nya resurser via en hållbar utveckling, utan också om att omfördela och omskapa de befintliga resurserna.

Sverige bör ha alla möjligheter att ta fram såväl ett grönt tillväxtbegrepp som naturresursräkenskaper. Utskottet vill förorda följande inriktning av det svenska arbetet med gröna nationalräkenskaper.

1. Det gröna tillväxtbegreppet bör enligt utskottets mening utformas så att BNP kompletteras med värdering i monetära enheter av förändringar i naturresurserna och förändringar i miljön. Man kan därvid utgå från ett miljövärdprogram som talar om hur mycket det kostar att återställa naturen. Det kan utgöra underlag för en avskrivningskalkyl. Därmed kan en grön nettonationalprodukt (NNP) räknas fram. Redan i dag beräknas en nettonationalprodukt där hänsyn tas till avskrivningar. Detta borde kunna fås att inkludera också förändringar

i miljö- och naturresursbasen. Den konventionella BNP:n bör tills vidare finnas kvar eftersom de gröna nationalräkenskaperna ännu inte har en tillräckligt bred internationell användning. Tolkningen av BNP måste dock revideras avsevärt. BNP måste ses enbart som ett mått på ekonomins produktionsförmåga, inte som ett universellt välfärdsmått.

2. Arbetet med att ta fram naturresursräkenskaper bör lämpligen ske med det norska systemet som modell. De svenska naturresursräkenskaperna bör i inledningsskedet omfatta energi, vatten, luft, malm och skog.

3. Arbetet med att ta fram ett grönt BNP-begrepp och naturresursräkenskaper i enlighet med vad som ovan sagts bör utföras av statistiska centralbyrån.

4. Sverige måste trycka på i internationella fora för att användningen av gröna nationalräkenskaper skall bli en global företeelse. Detta gäller inte minst i samband med den kommande världsmiljökonferensen i Brasilien.

Utskottet vill betona att det inte räcker att ta fram gröna nationalräkenskaper. Förekomsten av dessa måste också sätta spår i de beslut som fattas så att miljö- och naturresursaspekter blir grundläggande i all samhällsplanering.

Termen ekonomisk tillväxt bör, liksom BNP-begreppet, inskränkas till att användas för att uttrycka produktionsförmågan. Det vidare begreppet "hållbar utveckling" bör i enlighet med Världskommissionens förslag bli den ledstjärna som samhällsekonomin strävar efter.

I regeringskansliet pågår ett arbete med att utarbeta direktiv till en utredning om en komplettering av nationalräkenskaperna med miljö- och resursräkenskaper. Vad som här anförts bör riksdagen mot bl.a. denna bakgrund som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. *beträffande gröna nationalräkenskaper och ett nytt tillväxtbegrepp*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Fi212 yrkande 12, 1989/90:Fi213 yrkande 4, 1989/90:Fi401, 1989/90:Fi411, 1989/90:Fi414 och 1989/90:Fi726 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

2. Konsumentprisindex (mom. 2)

Ivar Franzén (c), Gunilla André (c), Maggi Mikaelsson (vpk) och Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 7 som börjar med "Finansutskottet har" och slutar med "aktuella motioner" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill med anledning av motionerna anförda följande.

Alkohol- och tobakskonsumtionen har stora skadeverknings.

Ett effektivt sätt att sänka alkoholkonsumtionen och minska tobaksrökandet är att bedriva en skattepolitik som medför att priset på

alkohol och tobak följer kostnadsutvecklingen. Det finns därför starka skäl, exempelvis vid justering av basbeloppsanknutna förmåner, för att använda ett särskilt konsumentprisindex som är rensat från alkohol- och tobakspriser.

Utskottet delar sålunda motionärernas uppfattning att index rensat från alkohol- och tobakspriser bör redovisas. Det här förordade konsumentprisindexet skall emellertid publiceras jämsides med det traditionella konsumentprisindexet (KPI). Utskottet vill understryka att KPI är ett nödvändigt och viktigt mått i den ekonomiska analysen. Att ta bort vissa varor ur underlaget för KPI skulle enligt utskottets mening ge en vilseledande bild av den faktiska prisutvecklingen.

Vad utskottet här anfört om ett särskilt konsumentprisindex med anledning av här aktuella motioner bör ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *konsumentprisindex*

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Fi418, 1989/90:Fi419, 1989/90:Fi420, 1989/90:Fi507 och 1989/90:Fi707 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om att SCB jämsides med det officiella konsumentprisindexet skall publicera ett motsvarande index rensat från alkohol- och tobaksprisernas inverkan och att detta index skall utgöra underlaget för att beräkna basbeloppets utveckling,

3. Regional välfärdsstatistik (mom. 3)

Maggi Mikaelsson (vpk) och Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 8 som börjar med "Det kan" och slutar med "motion Fi415" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar motionärernas uppfattning att dagens välfärdsstatistik har allvarliga brister. Det är uppenbart att det finns ett stort intresse och behov i stat, landsting och kommuner att få tillgång till grundläggande basdata med god kvalitet om hur välfärden i olika bemärkelser fördelas och förändras.

Regeringen bör mot denna bakgrund överväga hur välfärdsstatistiken skall förbättras. Ett samarbete bör etableras mellan stat och kommun. Arbetet bör ta sikte på att lösa hur centrala basdata om servicenivåer, kvalitet, prestationer, kostnader, intäkter etc. skall insamlas, bearbetas och utformas. Ambitionerna måste höjas och SCB måste få resurser att utveckla en heltäckande lokal och regional välfärdsstatistik. En utredning bör därför tillsättas där företrädare för staten, landstingen och regeringen ingår. Det är angeläget att detta utredningsarbete snarast kommer till stånd.

Vad utskottet här anfört om att tillsätta en utredning med uppgift att förbättra välfärdsstatistiken bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna. Utskottet tillstyrker sålunda motion Fi415.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. beträffande *regional välfärdsstatistik*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Fi415 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

4. Det obetalda arbetet i nationalräkenskaperna (mom. 4)

Gunilla André (c) och Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 8 börjar med "Utskottet delar" och på s. 9 slutar med "motion Fi417" bort ha följande lydelse:

Utskottet är av samma uppfattning som motionären att det nu är hög tid att mäta och värdera det obetalda arbetet. Det obetalda arbetet måste prissättas. Detta är angeläget bl.a. från den synpunkten att vi måste kunna se hela sanningen om kvinnors bidrag till den totala ekonomin. Har vi en uppfattning om omfattningen av det obetalda arbetet och värdet av detta, får vi också ett "satellit"-mått till BNP, dvs. ett mått på det obetalda arbetet som i sin konstruktion tillåter en jämförelse med BNP-måttet.

Mot denna bakgrund är det av stor vikt att SCB:s pågående tidsanvändningsstudie ges tillräckliga resurser så att underlagsmaterialet för vidarebearbetning håller hög kvalitet. När tidsanvändningsstudien är klar bör ett arbete med att sätta värde på det obetalda arbetet omedelbart börja. I detta arbete bör forskare och politiker ingå. Det är önskvärt att också få till stånd en bred allmän debatt kring dessa frågor.

Efter det att detta arbete är avslutat kan värdet av det obetalda arbetet tas med i nationalräkenskaperna. Utskottet vill i detta sammanhang understryka vikten av att det obetalda arbetet redovisas återkommande.

Med det anförda tillstyrker utskottet motion Fi417.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *det obetalda arbetet i nationalräkenskaperna*
att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Fi417 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

5. Jämställdhetsstatistik (mom. 5)

Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 9 som börjar med "Den i" och slutar med "motion Fi402" bort ha följande lydelse:

Det är viktigt att krav ställs på den offentliga sektorn att kvinnorna representeras på alla nivåer i relation till deras andel av befolkningen. Utskottet delar motionärernas uppfattning att det också är viktigt att motsvarande krav på konkreta jämställdhetsfrämjande insatser ställs på

det privata näringslivet, bl.a. för att undvika ytterligare tendenser till separata arbetsmarknader för män och kvinnor. En förutsättning för att följa denna utveckling är att vederhäftig statistik finns att tillgå.

Riksdagen bör mot denna bakgrund uttala att de 0,3 milj. kr. som omprioriterats till jämställdhetsstatistiken öronmärks för den statistik som efterfrågas i motionen.

Utskottet tillstyrker motion Fi402.

dels att utskottets hemställan under 5 bort ha följande lydelse:

5. beträffande *jämställdhetsstatistik*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Fi402 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

6. Statistik över kooperativ verksamhet (mom. 6)

Ivar Franzén (c), Gunilla André (c), Maggi Mikaelsson (vpk) och Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 10 som börjar med "Med det" och slutar med "motion Fi407" bort ha följande lydelse:

Som utskottet ser det är det angeläget att redovisa de kooperativa verksamheterna i den officiella statistiken på det sätt som utskottet här angett. Arbetet med att ta fram denna statistik bör inledas under budgetåret 1989/90, vilket innebär att delprogram 11. Industridepartementet bör tilldelas erforderliga medel. Utskottet återkommer till detta i anslutning till SCB:s förvaltningsanslag.

Vad utskottet här anfört med anledning av motion Fi407 angående återinförande av kooperativ statistik bör ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *statistik över kooperativ verksamhet*

att utskottet med anledning av motion 1989/90:Fi407 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

7. Företagens uppgiftslämnande (mom. 7)

Anne Wibble (fp), Lars Tobisson (m), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp), Ivar Franzén (c), Ing-Britt Nygren (m) och Gunilla André (c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar med "Utskottet behandlade" och på s. 11 slutar med "avstyrks därför" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser, i likhet med motionärerna, att onödigt uppgiftsin-samlande måste undvikas. Detta gäller i synnerhet från de små företagen men också de enskilda medborgarnas uppgiftslämnande. Myndigheterna bör därför bl.a. mer noggrant pröva frekvensen av olika undersökningar. I många fall behöver uppgifter inte samlas in varje månad eller varje år, utan det kan ske med längre intervall. Dessutom måste myndigheterna mer kritiskt än för närvarande i varje enskilt fall

pröva om de uppgifter som inhämtas verkligen behövs. Vidare måste myndigheternas arbete i större utsträckning präglas av servicekänsla och en positiv attityd mot företagen. Vad utskottet anfört med anledning av de här aktuella motionerna bör ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. beträffande företagens uppgiftslämnande

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Fi404, 1989/90:Fi406, 1989/90:Fi520 yrkande 1 och 1989/90:Fi704 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

8. Företagens uppgiftslämnande (mom. 7)

Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 10 börjar med "Utskottet behandlade" och på s. 11 slutar med "avstyrks därför" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser, i likhet med motionärerna, att onödigt uppgiftsin-samlade måste undvikas. Detta gäller i synnerhet från de små företagen men också de enskilda medborgarnas uppgiftslämnande. Myndigheterna bör därför bl.a. mer noggrant pröva frekvensen av olika undersökningar. I många fall behöver uppgifter inte samlas in varje månad eller varje år, utan det kan ske med längre intervall. Dessutom måste myndigheterna mer kritiskt än för närvarande i varje enskilt fall pröva om de uppgifter som inhämtas verkligen behövs. De insamlade individbaserade uppgifterna bör dessutom gallras bort när de använts för sitt ursprungliga syfte. Vidare måste myndigheternas arbete i större utsträckning präglas av servicekänsla och en positiv attityd mot företagen. Vad utskottet anfört med anledning av de aktuella motionerna bör ges regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. beträffande företagens uppgiftslämnande

att riksdagen med anledning av motionerna 1989/90:Fi404, 1989/90:Fi406, 1989/90:Fi520 yrkande 1 och 1989/90:Fi704 yrkande 2 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

9. Statistiska centralbyråns förvaltningsanslag och SCB:s partisympatiundersökningar (mom. 8)

Lars Tobisson, Filip Fridolfsson och Ing-Britt Nygren (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 11 som börjar med "Utskottet har" och slutar med "och prognoser" bort ha följande lydelse:

Sedan många år genomför olika fristående institut opinions- och partisynpatiundersökningar. Utskottet finner därför inga skäl till att anslå budgetmedel till sådana undersökningar.

Utskottet tillstyrker motion Fi403, vilket innebär att anslaget Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser minskas med 2,7 milj. kr.

Av det anförda följer att motion Fi413 om ett utökat antal partisynpatiundersökningar avstyrks av utskottet.

dels att utskottets hemställan under 8 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *statistiska centralbyråns förvaltningsanslag och SCB:s partisynpatiundersökningar*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Fi403 och med avslag på motion 1989/90:Fi413 samt med anledning av proposition 1989/90:100 bilaga 15 punkt C 2 till *Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser* för budgetåret 1989/90 anvisar ett ramanslag på 368 534 000 kr.,

10. Statistiska centralbyråns förvaltningsanslag och SCB:s partisynpatiundersökningar (mom. 8)

Anne Wibble och Lars De Geer (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 11 som börjar med "Utskottet delar" och slutar med "motion Fi413" bort ha följande lydelse:

SCB:s partisynpatiundersökningar är av mycket hög kvalitet. I likhet med motionären anser utskottet att det är värdefullt om SCB även kan genomföra en undersökning i februari under valåret 1991. Finansieringen av denna undersökning bör ske genom omprioriteringar inom SCB:s anslag.

dels att utskottets hemställan under 8 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *statistiska centralbyråns förvaltningsanslag och SCB:s partisynpatiundersökningar*

att riksdagen

dels med bifall till motion 1989/90:Fi413 hos regeringen begär att statistiska centralbyrån får i uppdrag att inom ramen för sitt anslag genomföra en partisynpatiundersökning även under februari 1991,

dels med avslag på motion 1989/90:Fi403 och med bifall i övrigt till proposition 1989/90:100 bilaga 15 punkt C 2 till *Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser* för budgetåret 1989/90 anvisar ett ramanslag på 371 238 000 kr.,

11. Statistiska centralbyråns förvaltningsanslag och SCB:s partisympatiundersökningar (mom. 8)

1989/90:FiU22

Under förutsättning av bifall till reservation 6

Maggi Mikaelsson (vpk) och Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 11 som börjar med "Utskottet har" och slutar med "och prognoser" bort ha följande lydelse:

Mot bakgrund av att utskottet med anledning av motion Fi407 förordar att kooperativ statistik bör återinföras i SCB:s löpande produktion bör anslaget C 2 Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser tillföras 1 milj. kr. utöver vad som föreslås i propositionen. För budgetåret 1990/91 föreslår sålunda utskottet att till detta anslag anvisas ett ramanslag på 372 238 000 kr.

dels att utskottets hemställan under 8 bort ha följande lydelse:

8. beträffande *statistiska centralbyråns förvaltningsanslag och SCB:s partisympatiundersökningar*

att riksdagen med anledning av proposition 1989/90:100 bilaga 15 punkt C 2 och med avslag på motionerna 1989/90:Fi403 och 1989/90:Fi413 till *Statistiska centralbyrån: Statistik, register och prognoser* för budgetåret 1990/91 anvisar ett ramanslag på 372 238 000 kr.,

12. Intervall för framtida folk- och bostadsräkningar (mom. 11)

Anne Wibble (fp), Lars Tobisson (m), Filip Fridolfsson (m), Lars De Geer (fp), Ing-Britt Nygren (m) och Claes Roxbergh (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 12 som börjar med "Regeringen tillsatte" och slutar med "yrkande 1" bort ha följande lydelse:

Som utskottet ser det är folkbokföringen så väl utbyggd att något direkt behov av att genomföra folk- och bostadsräkningar vart femte år inte föreligger. Riksdagen bör därför med anledning av motion Fi405 uttala att folk- och bostadsräkningar fortsättningsvis bör genomföras vart tionde år.

dels att utskottets hemställan under 11 bort ha följande lydelse:

11. beträffande *intervall för framtida folk- och bostadsräkningar*

att riksdagen med bifall till motion 1989/90:Fi405 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

Innehåll

Sammanfattning	1
Inledning	1
Propositionen	2
Motionerna	2
Utskottet	5
Inriktningen av statistiska centralbyråns (SCB) verksamhet	5
Gröna nationalräkenskaper och ett nytt tillväxtbegrepp	6
Konsumentprisindex	7
Regional välfärdsstatistik	8
Det obetalda arbetet i nationalräkenskaperna	8
Jämställdhetsstatistik	9
Statistik över kooperativ verksamhet	9
Företagens uppgiftslämnande	10
SCB:s partisympatiundersökningar	11
Medelstillelningen (anslagen C 2 och C 3)	11
Folk- och bostadsräkningar (FoB)	12
Hemställan	12

Reservationer

1. Gröna nationalräkenskaper och ett nytt tillväxtbegrepp (mom. 1) (c, vpk, mp)	13
2. Konsumentprisindex (mom. 2) (c, vpk, mp)	15
3. Regional välfärdsstatistik (mom. 3) (vpk, mp)	16
4. Det obetalda arbetet i nationalräkenskaperna (mom. 4) (c, mp)	17
5. Jämställdhetsstatistik (mom. 5) (mp)	17
6. Statistik över kooperativ verksamhet (mom. 6) (c, vpk, mp)	18
7. Företagens uppgiftslämnande (mom. 7) (m, fp, c,)	18
8. Företagens uppgiftslämnande (mom. 7) (mp)	19
9. Statistiska centralbyråns förvaltningsanslag och SCB:s partisympatiundersökningar (mom. 8) (m)	19
10. Statistiska centralbyråns förvaltningsanslag och SCB:s partisympatiundersökningar (mom. 8) (fp, mp)	20
11. Statistiska centralbyråns förvaltningsanslag och SCB:s partisympatiundersökningar (mom. 8) (vpk, mp)	21
12. Intervall för framtida folk- och bostadsräkningar (mom. 11) (m, fp, mp)	21